

Salems
kommun

Mål och budget 2023

samt ekonomisk plan

2024-2025

Uppdaterat dec. 2022

Innehåll

Inledning	3
1.1. Vision	3
1.2. Kommunens styrmodell	3
1.3. Ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning	4
2. Mål för 2023-2025	5
Perspektiv - Medborgare	5
Perspektiv - Klimat och Miljö	7
Perspektiv - Utveckling och lärande	9
Perspektiv - Medarbetare	10
Perspektiv - Ekonomi	11
3. Ekonomiska driftsramar per nämnd 2023-2025	12
3.1. Kommunstyrelsen	14
3.2. Teknisk nämnd	16
3.3. Bygg- och miljönämnden	18
3.4. Kultur- och fritidsnämnden	19
3.5. Barn- och utbildningsnämnden	21
3.6. Socialnämnden	23
3.7. Revision	25
4. Investeringsbudget för 2023 och plan för 2024-2025	26
5. Ekonomisk plan 2023-2025	28
5.1. Resultaträkning	28
6. Regler för ekonomi- och verksamhetsstyrning	29
6.1. Intern kontroll	29
6.2. Delegationsordning och attestreglemente	29
6.3. Drift och investeringsbudget	30
6.4. Förvaltningsledningens rapporteringsskyldighet	30
6.5. Uppföljning och återrapportering	30
Bilaga 1. Investeringar 2023-2025 (tkr)	32
Bilaga 2. Specifikationer till KS till förfogande	34

Inledning

1.1. Vision

Salem är den nära kommunen. Här är det bra att växa upp och bo under hela livet. Det är nära till naturen, nära till goda kommunikationer, nära dialog mellan boende och alla som arbetar för dem. Vi tar tillvara den lilla kommunens fördelar, skapar god miljö och trygghet med kvalitet och stabil ekonomi.

Våra främsta kännetecken är skolor med bra resultat och trivsel, aktiva småföretag, ett berikande föreningsliv och en välfärd där ingen lämnas utanför. Samarbete, tillgänglighet, engagemang och nytänkande är värdeord för kommunens arbete.

1.2. Kommunens styrmodell

Kommunens styrmodell utgår från den politiska visionen och värdeorden. Den politiska visionen löper ner i organisationen via målstyrning som ger ett systematiskt arbetssätt. Resultaten i uppföljningen skapar förutsättningar för en grund till god dialog såväl inom som mellan de olika nivåerna i organisationen och bidrar därmed till ständig förbättring.

För att skapa balans i kommunens styrning används fem perspektiv; Medborgare, Miljö, Utveckling och lärande, Medarbetare samt Ekonomi.

De övergripande målen fastställs av kommunfullmäktige och knyter an till visionen, dessa mål är långsiktiga och gäller vanligen över en mandatperiod men kan ändras vid behov. En viktig förutsättning är mål om god ekonomisk hushållning och att hålla budget. Målen följs upp med hjälp av indikatorer och vägs samman till ett index som visar den samlade målluppfyllelsen för respektive övergripande mål.

Nämndernas mål är en nedbrytning av de övergripande målen och omfattar målsättningar utifrån nämndens verksamhetsområde. Nämndmålen beslutas av respektive nämnd som också kan komplettera med ytterligare mål som inte direkt knyter an till de övergripande målen. Nämnderna kan få direkta uppdrag att uppfylla ett mål formulerat av fullmäktige och ska då svara upp mot det. Även nämndernas mål följs upp med hjälp av sammanvägda indikatorer.

Nämndens mål bryts ned till enhetsaktiviteter. Aktiviteterna arbetas fram på enheten i samverkan mellan enhetschef och medarbetare och beslutas efter avstämning med förvaltningschef. För att öka målluppföljningen ska det ske kontinuerlig uppföljning av aktiviteterna under året. Enhetens aktiviteter utvärderas i samband med delårs- och årsredovisning.

1.3. Ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning

Det politiska ansvaret

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ som fattar beslut om mål och fördelar gällande ekonomiska ramar utifrån politiska prioriteringar i en **rambudget**. Den tilldelade ramen ska rymma nämndernas verksamhet under budgetåret.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med hjälp av framtagande av styrdokument för kommunen.

Nämnderna ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning, följa det fullmäktige beslutat att nämnden ska fullgöra samt verka för att fastställda mål uppnås och utförs inom anvisade ekonomiska ramar. Varje nämnd är personuppgiftsansvarig för den behandling som sker av personuppgifter inom dess verksamhet. Nämnderna ansvarar även för att den verksamhet som utförs inom dess område drivs i enlighet med arbetsmiljölagen och svarar för en god arbetsmiljö. Nämnderna beslutar om en fördelning inom sitt verksamhetsområde i en **nämndbudget**.

Förvaltningarnas ansvar

Kommundirektören är chef över och leder förvaltningschefernas arbete med de kommungemensamma frågorna. Kommundirektören är också förvaltningschef för kommunstyrelseförvaltningen.

Förvaltningschefernas uppdrag är att leda respektive förvaltnings arbete i enlighet med den budget samt mål, riktlinjer och föreskrifter som finns för förvaltningen. Förvaltningschef beslutar om en fördelning av nämndsbudgeten i en **detaljbudget** som innehåller en konteringsanvisning på detaljnivå.

Budgetansvariga ansvarar inför närmaste chef för en avgränsad verksamhet och dess resurser att arbeta för att antagna mål uppfylls inom ramen för anvisad budgetram och andra riktlinjer.

2. Mål för 2023-2025

Perspektiv - Medborgare

Kommunens övergripande mål 1 - Tillgänglighet

Salems kommun ska tillvarata den lilla kommunens fördelar för att med närhet, tillgänglighet och effektivitet skapa förtroende.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2023	Vikt
Ekonomi - Effektivitet	100.00%	25%
Tillgänglighet/kommunikation - E-post (procent)	90.00%	25%
Tillgänglighet/kommunikation - Telefon (procent)	90.00%	25%
Tillgänglighet - Svar på frågan	60.00%	25%

Beskrivning: Ekonomi - Effektivitet

Mäts med kommunens faktiskt redovisade kostnader jämfört med förväntad kostnad utifrån kommunens struktur i utjämningsystemet. Mäts via Kolada med föregående års siffror.

Grönt - 100% (Ingen eller positiv avvikelse) Gult - 99,1-99,9% (Negativ avvikelse på 0,1-0,9%) Rött - 0-99% (Negativ avvikelse 1% eller högre)

Beskrivning: Tillgänglighet/kommunikation - E-post (procent)

Mäts med servicemätning en gång om året. Andel svar på berörd förvaltning/kommun på e-post inom tre dagar.

Grönt - 90% eller högre Gult - 80,1 - 89,9% Rött - 80% eller lägre

Beskrivning: Tillgänglighet/kommunikation - Telefon (procent)

Resultat från årlig frekvensmätning. Andel besvarade telefonsamtal på berörd förvaltning/kommun i procent.

Grönt - 90% eller högre Gult - 80,1 - 89,9% Rött - 80% eller lägre

Beskrivning: Tillgänglighet - Svar på frågan

Mäts med SCB:s medborgarundersökning. Frågan Hur tycker du att det fungerar att få svar på dina frågor om kommunen och dess verksamheter.

Grönt - 60% eller mer av andelen svarande har varit positiva och angett Ganska bra eller mycket bra. Gult - 41%-50% positiva svar. Rött - 0-40% positiva svar.

Kommunens övergripande mål 2- Trygghet

Salem ska vara en av Sveriges tryggaste kommuner med en välfärdsservice över genomsnittet i Stockholms län.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2023	Vikt
Trygghet - Barn- och utbildningsnämndens mål	2,00	20%
Trygghet - Kultur- och fritidsnämndens mål	2,00	20%
Trygghet - Ohälsotal Försäkringskassan (dagar)	15,3	20%
Trygghet - Socialnämndens mål - individen i fokus	2,00	20%
Trygghet - Trygg kommun (ranking i Sverige)	15.00	20%

Beskrivning: Trygghet - Barn- och utbildningsnämndens mål

Barn och ungdomar i alla verksamheter ska uppleva trygghet, studiero och stimulans.

Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Trygghet - Kultur- och fritidsnämndens mål

Fritidsgårdar och fritidsfältare skapar en meningsfull fritid, vilket i sin tur skapar trygghet för ungdomar och övriga medborgare.

Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Trygghet - Ohälsotal Försäkringskassan (dagar)

Ohälsotal från Försäkringskassan (jämförelse Sthlms län)

Grönt - 2 dagar lägre än Sthlms genomsnitt på 17,3 eller lägre dvs 0-15,3 Gult - Mellan 1,9 dagar lägre än genomsnitt Sthlm län och genomsnitt Sthlm län 15,4-17,3 Rött - 0,1 dagar högre än genomsnitt Sthlm län eller mer = 17,4 eller högre

Beskrivning: Trygghet - Socialnämndens mål - individen i fokus

Socialnämndens verksamheter ska ha individen i fokus

Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Trygghet - Trygg kommun (ranking i Sverige)

Mäts med SKL:s mätning om Sveriges tryggaste kommun varje år.

Grönt - Ranking 1-15 Gult - Ranking 16-29 Rött - Ranking 30 eller sämre

Kommunens övergripande mål 3 - Infrastruktur

Salems infrastruktur ska skötas och underhållas så att dess nytta och funktion bibehålles och utvecklas.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2023	Vikt
Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - Kommunens anläggningskapital	2,00	33%
Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - Säker trafikmiljö	2,00	33%
Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - VA-verksamhet	2,00	34%

Beskrivning: Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - Kommunens anläggningskapital

Kommunens anläggningskapital (fastigheter, gator, parker, naturmark) ska öka i värde. Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - Säker trafikmiljö

Det kommunala vägnätet ska genom förebyggande åtgärder erbjuda en säker trafikmiljö Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - VA-verksamhet

VA-verksamheten ska förse salemsborna med vatten och ledningsnät av god kvalitet Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Perspektiv - Klimat och Miljö

Kommunens övergripande mål 4 - Boendemiljö

Salems kommun ska erbjuda en av Stockholms läns bästa boendemiljöer.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2023	Vikt
Bra bo och leva i Salem	60.00%	50%
Rekommendera andra att flytta till Salem	60.00%	50%

Beskrivning: Bra att bo och leva i Salem

Mäts i SCB:s medborgarundersökning: Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på? Grönt: 60% eller mer av andelen svarande har varit positiva och angett Ganska bra eller mycket bra. Gult: 41%-50% positiva svar. Rött: 0-40% positiva svar.

Beskrivning: Rekommendera andra att flytta till vår kommun

Mäts i SCB:s medborgarundersökning: Kan du rekommendera andra som inte bor här i kommunen att flytta hit? Grönt: 60% eller mer av andelen svarande har varit positiva och angett Ganska bra eller mycket bra. Gult: 41%-50% positiva svar. Rött: 0-40% positiva svar.

Kommunens övergripande mål 5a - Hållbar miljö

Salems kommun ska ta sitt ansvar för utvecklingen mot en allt mer hållbar miljö.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2023	Vikt
BoM - Sjöarnas hälsa och övergödning	2,00	50%
MSB - Energiförbrukning 2021-	2,00	50%

Beskrivning: BoM - Sjöarnas hälsa och övergödning

Bygg- och miljönämndens målsättning är att kommunens tätortsnära sjöar och vattendrag ska uppfylla EU:s vattendirektiv för god ekologisk och kemisk status år 2021

Grönt - Målet är uppfyllt = 2 Gult - Målet är delvis uppfyllt = 1 Rött - Målet är inte uppfyllt = 0

Beskrivning: MSB - Energiförbrukning

Energiförbrukningen ska minska med 20 procent från år 2021 till 2030.

Grönt: 2, MSB's energimål uppfyllt. Gult: 1, MSB's energimål nära uppfyllt. Rött: 0, MSB's energimål ej uppfyllt.

Kommunens övergripande mål 5b - Klimatarbete

Klimatarbetet i Salem innebär ett gemensamt ansvar för kommunen, dess invånare och företagen och syftar till ett klimatneutralt Salem senast år 2045.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2023	Vikt
Andelen fossilbränslefria personbilar 2023 (procent)	90.00%	20%
Klimat - Andel enheter som källsorterar %	47.0%	20%
Klimat - Utbildningsinsatser (index)	2.00	20%
Klimat - Hållbarhetspolicy/riktlinjer (index)	2.00	20%
Kommunikationsinsatser klimat	2,00	20%

Beskrivning: Andelen fossilbränslefria personbilar 2023 (procent)

Andelen fossilbränslefria personbilar inom kommunförvaltningarna. Andelen räknas genom att ta antalet personbilar med möjlighet att drivas av fossilfria bränslen som nyttjas inom alla förvaltningar, dividerat med antalet personbilar totalt inom förvaltningarna.

Grönt 90%-100% fossilfria bilar Gult: 65%-89,9% fossilfria bilar Rött: 0%-64,9% fossilfria bilar

Beskrivning: Klimat - Andel enheter som källsorterar %

Andel enheter som källsorterar - andel i enlighet med avfallsplanen.

Grönt: över 47% Gult: 37-46,9% Rött: 0-36,9%

Beskrivning: Klimat - Hållbarhetspolicy/riktlinjer (index)

Hållbarhetspolicy/riktlinjer för hållbarhet i upphandling tas fram

Grönt: 2 Genomfört Gult: 1 Påbörjat Rött: 0 Ej påbörjat

Beskrivning: Klimat - Utbildningsinsatser (index)

Genomföra utbildningsinsatser med tema klimat internt och externt.

Grönt: 2 Internt och externt genomfört Gult: 1 Internt eller externt genomfört Rött: 0 Ingen utbildning genomförd

Beskrivning: Kommunikationsinsatser klimat

Kommunikationsinsatser med tema klimat genomförs utifrån en kommunikationsplan

Grönt: (2) Genomfört Gult: (1) Påbörjat Rött: (0) Ej påbörjat

Perspektiv - Utveckling och lärande

Kommunens övergripande mål 6 - Lärande miljö

Salems förskolor och skolor ska erbjuda en lärande miljö som ger barn och elever goda förutsättningar för att förvärva kunskaper och ta ansvar för sin framtida utveckling. Eleverna ska nå en kunskapsnivå som ligger över genomsnittet i Stockholms län.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2023	Vikt
Lärande - Barn- och utbildningsnämndens mål - ansvar och inflytande	2,00	50%
Lärande - Barn- och utbildningsnämndens mål - kunskapsnivå	2,00	50%

Beskrivning: Lärande - Barn- och utbildningsnämndens mål - ansvar och inflytande

Alla elever ska ta ansvar för sitt eget lärande och uppleva att de har inflytande över den egna skolans arbete

Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Lärande - Barn- och utbildningsnämndens mål - kunskapsnivå

Eleverna ska nå en kunskapsnivå som ligger över genomsnittet i Stockholms län

Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Perspektiv - Medarbetare

Kommunens övergripande mål 7 - Attraktiv arbetsgivare

Salems kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2023	Vikt
Personal - Avgångna tillsvidareanställda (procent)	12.00%	25%
Personal - Tillsvidareanställningar (procent)	88.00%	25%
Personal - Total rekryteringsförmåga (antal sökande/tjänst)	12.00	25%
Personal - Total sjukfrånvaro jämförelse Stockholms län (procent)	7.30%	25%

Beskrivning: Personal - Avgångna tillsvidareanställda (procent)

Antal avgångna tillsvidareanställda, inkl pensionsavgångar, månadsavlönade nuvarande år dividerat med antal tillsvidareanställda månadsavlönade föregående år. Salems ska ligga i nivå med eller under det senast kända genomsnittet för Stockholms län. Kolada: N00216. (Referensvärde 2021 Sthlms län var 12%)

Grönt: Genomsnittet för Sthlms län eller lägre Gult: Över genomsnittet för Sthlms län med max. 2 procentenheter Rött: Över genomsnittet för Sthlms län med mer än 2 procentenheter

Beskrivning: Personal - Tillsvidareanställningar (procent)

Andel tillsvidareanställningar av totala månadsanställningar i kommunen.

Grönt - 88% eller högre Gult - 85,1-87,9% Rött - 85% eller lägre

Beskrivning: Personal - Total rekryteringsförmåga (antal sökande/tjänst)

Antal sökande per tjänst

Grönt - 12 sökande eller fler Gult - 9-11 sökande Rött - 8 eller färre sökande

Beskrivning: Personal - Total sjukfrånvaro jämförelse Stockholms län (procent)

Total sjukfrånvaro enligt den obligatoriska redovisningen med Stockholms län som jämförelse. (Referensvärde 2021 Sthlms län var 7,3%)

Grönt - Bättre än genomsnittet Gult - Inte mer än genomsnittet + 0,5%-enheter Rött - Mer än genomsnittet + 0,5%-enheter Total sjukfrånvaro enligt den obligatoriska redovisningen med Stockholms län som jämförelse. (2017 - 6,6%)

Perspektiv - Ekonomi

Kommunens övergripande mål 8 - Konkurrenskraftig skattesats

Salems kommun ska ha en skattesats som är konkurrenskraftig på Södertörn.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2023	Vikt
Ekonomi - Skattesats	19,77	100%

Beskrivning: Ekonomi - Skattesats

Vi ska ha en konkurrenskraftig skattesats jämfört med Södertörn (referensvärde Södertörnskommunerna 19,77 år 2022).

Grönt värde: skattesats lika med eller lägre än Södertörnssnittet, Gult 1-9 öre högre, Rött: 10 öre eller högre

Kommunens övergripande mål 9 - Stabil ekonomi

Salems kommun ska ha en stabil ekonomi

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2023	Vikt
Ekonomi - Långfristiga skulder exkl. VA/invånare	29 754,00	40%
Ekonomi - Resultat av skatter/bidrag	1.50%	60%

Beskrivning: Ekonomi - Långfristiga skulder/invånare

Hur mycket långfristiga skulder kommunen har, delat med antal invånare. Nyckeltalet jämförs med genomsnittet för Stockholms läns kommuner, taget ur Kolada exklusive kommunkoncern och exkl VA-lån. Referensvärde Sthlms län 2021: 29 754 kr/inv.

Grönt - Lika med eller lägre än föregående års länsnitt, Gult - 1-1000 kr högre Rött - 1001 kr eller högre

Beskrivning: Ekonomi - Resultat av skatter/bidrag

Resultat exklusive VA och jämförelsestörande poster i procent av skatter och bidrag

Grönt - resultat uppgående till 1,5% eller högre. Gult - 1,0-1,49% Rött - 0,99% eller lägre.

3. Ekonomiska driftsramar per nämnd 2023-2025

Enligt kommunens målformulering om stabil ekonomi ska resultatet uppgå till minst 1,5% av skatter och bidrag exkl VA och jämförelsestörande poster. Varierande skatteintäkter och kostnader kopplade till volymförändringar visar att en god ekonomisk hushållning är nödvändig för att på både kort som lång sikt ha en budget i balans med goda marginaler vilket skapar utrymme för nödvändiga investeringar.

För år 2023 beräknas skatteintäkterna och de generella statsbidragen uppgå till 1 149,4 miljoner kronor. Men den budgeterade resultatnivån har justerats ned till 1 procent för budgetåret 2023 med anledning av det pressade ekonomiska läget, men behållit nivån 1,5 procent för år 2024 och förstärkt nivån till 1,5 procent från 1,0 procent år 2025. Politiska prioriteringar har skett för att stärka utvalda områden, framför allt klimat- och miljöfrågor. Skatteintäkterna beräknas vara drygt 8,5 miljoner kronor högre än vid fullmäktiges beslut i juni avseende 2023, och har förstärkts ännu mer avseende planperiod 2024-2025.

Kommunen har en reserv (RUR) på 80 miljoner kronor vilket säkrar upp balanskravsresultatet vid behov. Resultatutjämningsreserven finns inte med reella pengar, utan är en bokföringspost i kommunens balansräkning för att utjämna resultatskillnader under vissa förutsättningar. En av de stora orsakerna av kostnadsökningen för 2025 är helårseffekt av kapitalkostnader (den nya skolan Fågelsången), högre ränte- och pensionskostnader samt högre inflation.

Beräkningen av förväntade skatteintäkter utgår från skatteprognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) daterad den 20:de oktober 2022. Prognosen bygger på en oförändrad skattesats på 19,42. Befolkningsprognosen är uppdaterats per september 2022. Med ett resultat på 11,5 miljoner kronor så har 1 020,3 miljoner kronor fördelats i verksamhetskostnader under år 2023. För år 2022 var den sammanlagda ramen 978,9 miljoner kronor. Förändringen mellan åren är en ökning med 41,4 miljoner kronor (4,2%).

Samtliga nämnder har erhållit volymtilldelning utifrån beräknad befolkningstillväxt för året. Därutöver har lönekomensation på två procent lagts ut i ramarna samt pris- och avtalskomensation med två procent. Vissa nämnder har dessutom fått särskilda lönekomensationer för år 2022 som får effekt för perioden 2023-2025. Arbetsgivaravgifter avseende de avtalade pensionsdelarna kommer att öka från och med år 2023 enligt SKR:s rekommendation. Nämnderna har komenserats för de ökade kostnader detta medför från finansförvaltningen, där medel har varit reserverade för detta.

Utöver ramar till nämnderna finns 10,8 miljoner kronor (år 2023) i KS till förfogande för att täcka oförutsedda kostnader som till exempel volymökningar. För år 2024 finns 13,3 miljoner kronor och för år 2025 finns 7,8 miljoner kronor reserverade för KS till förfogande. En detaljerad förteckning över KS till förfogande återfinns i bilaga 2.

Ramar	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelse	69 541	75 061	77 045	78 617
Tekniska utskottet	75 294	73 872	78 160	83 150
Bygg- och miljönämnd	4 064	5 711	5 707	5 902
Kultur- och fritidsnämnd	15 720	16 627	17 258	17 856
Barn- och utbildningsnämnd	496 654	513 913	523 349	537 612
Socialnämnd	316 949	334 416	348 686	364 486
Revisorerna	675	693	712	739
Summa	978 897	1 020 293	1 050 919	1 088 362
<i>Årlig förändring, tkr</i>		41 396	30 626	37 443
<i>Från 2022, tkr</i>		41 396	72 022	109 465
<i>Årlig förändring, %</i>		4,2%	3,0%	3,6%
<i>Från 2022, %</i>		4,2%	7,4%	11,2%
Post	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)	0	0	0	
Volym (+/-)	7 249	16 773	32 491	
Löne- och priskompensation (+)	19 052	38 946	59 407	
Effektivisering (-)	0	0	0	
Effekter av statliga beslut (+/-)	11 822	12 875	12 771	
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investering)	-1 447	808	3 026	
Politiska prioriteringar (+/-)	4 648	2 880	2 030	
Summa	41 324	72 282	109 725	
Summa nämnder		1 020 293	1 050 919	1 088 362

3.1. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämndernas verksamheter. Kommunstyrelsen har ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat kommunens ekonomi, personalpolitik, mark- och bostadspolitik, trafikpolitik, informations- och kommunikationsverksamhet, utveckling och användning av informations- och kommunikationsteknologi, lokalförsörjning och kommunens säkerhetsarbete.

Kommunstyrelse	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ramar				
Nettoanslag, tkr	69 541	75 061	77 045	78 617
Budget	69 541	69 541	69 541	69 541
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2022</i>				
Volym (+/-)		477	1 006	2 283
Generell kompensation		477	1 006	2 283
Löne- och priskompensation (+)		1 373	2 782	4 229
Lönekompensation		660	1 338	2 035
Priskompensation		260	527	801
Avtalskompensation		452	916	1 393
Effektivisering (-)		0	0	0
		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		320	1 037	584
Riksdagsval/EU val - nettokostnader 2018 med indexering 2% per år		-450	470	-
Utbildning efter riksdagsvalet		220	-	-
PO ersättning maa nya pensionsavtal		550	567	584
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		1 070	1 000	1 000
Nya IT äskande som ger drift/licenskostnader (helårseffekt)		290	290	290
Stärka lokalsamordning		900	900	900
Införande av internhyressystem		-400	-400	-400
Södertörn brandförsvar (en gång ökat satsning)		30	-40	-40
Ökade kostnader för IT-Jägargårdens bredband/internät		50	50	50
Utsläppsanalys eller dylik & medlemskap i Klimatkommunerna		200	200	200
Politiska prioriteringar (+/-)		2 280	1 680	980
Utbildning avseende klimat, digitalisering etc.		500	-	-
Externa aktiviteter, klimatpåverkan dialog etc.		100	-	-
Förstärkning av klimatarbete med en hållbarhetsstrategi		700	700	-
Överföring av arvodeskostnader till teknisk nämnd		-120	-120	-120
Ökning av politiska resurser - politisk sekreterare		1 100	1 100	1 100
NETTOANSLAG	69 541	75 061	77 045	78 617
Årlig förändring, tkr		5520	1985	1571
Från 2022, tkr		5520	7504	9076
Årlig förändring, %		7,9%	2,6%	2,0%
Från 2022, %		7,9%	10,8%	13,1%

Kommunstyrelsen har tilldelats volymer, 2% lönekomensation samt komensation för avtal -och prisuppräknningar och ökade PO (personal omkostnader) kostnader med anledning av nya pensionsavtal. För år 2023 finns medel för utbildning till politikern och år 2024 finns medel för EU val. De andra förändringar som finns för perioden avser resursförstärkning av en lokalsamordnare samt utökade kostnader avseende utsläppsanalys eller dylik. Driftkostnader som är kopplade till nya IT-investeringar har komenserats. De tidsbegränsade anslag som finns för år 2022 har tagits bort från ramen. Därutöver förstärks budgeten efter politiska prioriteringar enligt nedan:

- 500 tkr, år 2023 -kompetenshöjande insatser för organisationen inom klimatarbetet, utbildning,etc.
- 100 tkr, år 2023 -ökad information kring energirådgivning, återvinning,etc
- 700 tkr, år 2023 och 2024 -avseende hållbarhetsstrateg
- 1 100 tkr, från och med år 2023 -ökning av politiska resurser, politisk sekreterare
- 120 tkr, från och med år 2023 -överföring av arvodeskostnader till teknisk nämnd

Budgeten ökar med 7,9% år 2023, 2,6% år 2024 samt 2% år 2025 jämfört mot tidigare år.

Övrigt särskilt budgeterade medel i kommunstyrelsen

Södertörns brandförsvarsförbund, SBFF

Södertörns Brandförsvarsförbund är ett kommunalförbund med totalt 10 kommuner.

Medlemskommunerna är Haninge, Nacka, Tyresö, Huddinge, Nynäshamn, Botkyrka, Salem, Ekerö, Södertälje och Nykvarn. Medlemsavgiften för år 2023 beräknas till ca 8,1 miljoner kronor inklusive en extra satsning för år 2023.

Södertörns överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämndens verksamhet finansieras av Nynäshamn, Tyresö, Huddinge, Botkyrka, Salem och Haninge och ska alltid visa ett nollresultat. Eventuella underskott eller överskott hanteras i respektive kommun. Från och med år 2021 är kostnaderna för tidigare överförmyndarnämnden placerade under KS, precis som Södertörns brandförsvarsförbund, då kommunen köper verksamheten. Beräknad kostnad för år 2023 är ca 1,8 miljoner kronor.

Gemensam lönenämnd

Från den 1 januari 2020 ingår Salem i en gemensam lönenämnd tillsammans med Håbo kommun och Trosa kommun. Syftet är att samverka angående löneadministration. Lönenämnden har ansvar för löneutbetalningar för anställda, förtroendevalda och uppdragstagare i Salems, Håbo och Trosa kommun, där Håbo är värdkommun. Beräknad kostnad för år 2023 är ca 2,3 miljoner kronor.

3.2. Teknisk nämnd

Från och med år 2023 har en ny nämnd inrättats, en Teknisk nämnd. I den tidigare organisationen fanns ett Tekniskt utskott som var kopplad till kommunstyrelsen, och hade snarlikt uppdrag som den nya Tekniska nämnden. Nämnden har i uppdrag att arbeta med samhällsbyggnadsprocessens alla delar. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen under Teknisk nämnd är en verkställande förvaltning med tillsynsansvar inom miljö- och samhällsbyggnadsområdet i Salems kommun. I uppdraget ingår drift, underhåll och nyproduktion av infrastruktur och kommunala fastigheter samt drift och underhåll av parker och övrig kommunal mark. Framtagande av detaljplaner, kartproduktion och utförande av mätverksamhet.

Tekniska utskottet	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ramar				
Nettoanslag, tkr	75 294	73 872	78 160	83 150
Budget	75 294	75 294	75 294	75 294
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2022</i>				
Volym (+/-)		517	1 089	2 471
Generell kompensation		517	1 089	2 471
Löne- och priskompensation (+)		1 470	2 979	4 528
Lönekompensation		492	997	1 516
Priskompensation		296	600	912
Avtalskompensation		682	1 382	2 100
Effektivisering (-)		0	0	0
0% av omsättningen		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		482	496	511
PO ersättning maa nya pensionsavtal		482	496	511
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		-4 520	-2 327	-284
Utökade lokal ytor - Fågelsången skötsel inkl idrottshall		1 843	3 686	3 686
Utemiljö		300	500	700
Avvecklingskostnader Skyttorp & Vitsippan (exkl. 1% resultat mål)		-2 000	-2 000	-2 000
Utredningpott - från investering till drift		150	300	300
Skärskilda lönesatsningar		230	230	230
Fågelsångens skötsel inkl idrottshall (ett år framflyttning)		-1 843	-1 843	
Minskade drift kostnader med anledning av inköp (K-huset)		-3 200	-3 200	-3 200
Politiska prioriteringar (+/-)		630	630	630
Förstärkning av driftram - inrätta teknisk nämnd		510	510	510
Överföring av arvodeskostnader till teknisk nämnd (från KSF)		120	120	120
NETTOANSLAG	75 294	73 872	78 160	83 150
<i>Årlig förändring, tkr</i>		-1422	4288	4990
<i>Från 2022, tkr</i>		-1422	2866	7856
<i>Årlig förändring, %</i>		-1,9%	5,8%	6,4%
<i>Från 2022, %</i>		-1,9%	3,8%	10,4%

Tekniska nämnden har tilldelats volymkompensation, lönekomensation med 2% samt komensation för avtal- och prisuppräknningar och ökade PO kostnader med anledning av nya pensionsavtal. Nämnden har kompenserats för driftskostnader på grund av utökade grönytor. Tidigare komensation för hyreskostnader avseende K-huset utgår, då behovet inte längre finns kvar med anledning av att kommunen köpt paviljongen. Driftkostnader kopplat till skolprojektet (Fågelsången) flyttas fram ett år utifrån beräknade förseningar av byggprojektet. Nämnden har fått en utredningspott för att kunna göra förstudier för kommande fastighetsinvesteringar. Därutöver har nämnden fått särskild lönekomensation för år 2022 som får effekt för perioden 2023-2025.

Driftskostnader avseende avveckling av Skyttorp och Vitsippan var ettåriga och har därmed tagits bort från budgetramen från och med år 2023. Däremot förstärks budgeten efter politiska prioriteringar enligt nedan:

- 510 tkr, från och med år 2023, förstärkning av driftram för att inrätta en teknisk nämnd
- 120 tkr, från och med år 2023, överföring av arvodeskostnader till teknisk nämnd från kommunstyrelsen

Budgeten minskar med 1,9% år 2023, men ökar med 5,8% år 2024 samt 6,4% år 2025 jämfört mot tidigare år.

3.3. Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden ansvarar för myndighetsutövning samt att övriga åtgärder sker mot en hållbar utveckling inom nämndens ansvarsområde. Bygg- och miljönämnden fullgör kommunens tillsyn samt övriga myndighetsuppgifter inom plan- och byggnadsväsendets och är den nämnd som enligt miljöbalken fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden är även den nämnd som enligt djurskyddslagen, livsmedelslagen samt smittskyddslagen fullgör kommunens uppgifter inom respektive område.

Bygg- och miljönämnd	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ramar				
Nettoanslag, tkr	4 064	5 711	5 707	5 902
Budget	4 064	4 064	4 064	4 064
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2022</i>				
Volym (+/-)		56	98	202
Generell kompensation		56	98	202
Löne- och priskompensation (+)		81	165	252
Lönekompensation		128	260	396
Priskompensation		-25	-50	-77
Avtalskompensation		-22	-44	-68
Effektivisering (-)		0	0	0
0% av omsättningen				
Effekter av statliga beslut (+/-)		117	120	124
PO ersättning maa nya pensionsavtal		117	120	124
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		1 303	1 170	1 170
Ökning av miljöresurser		750	750	750
Driftkostnader för digitalisering av bygglovprocess		200	200	200
Införande av digital miljöprocess		218	50	50
Införande av digital bygglovsprocess		135	170	170
Politiska prioriteringar (+/-)		90	90	90
Åtgärdsförslag Flaten (avseende 3 år)		90	90	90
NETTOANSLAG	4 064	5 711	5 707	5 902
<i>Årlig förändring, tkr</i>		1647	-3	195
<i>Från 2022, tkr</i>		1647	1643	1838
<i>Årlig förändring, %</i>		40,5%	-0,1%	3,4%
<i>Från 2022, %</i>		40,5%	40,4%	45,2%

Bygg- och miljönämnden har tilldelats volymkompensation, lönekompensation med 2% samt avtal- och priskompensation och ökade PO kostnader med anledning av nya pensionsavtal. Nämnden fått 750 tkr avseende miljöresurser som finns redan år 2022 under KS till förfogande som överförs till nämnden.

Driftkostnader som är kopplade till nya digitaliseringar har kompenserats enligt nedan:

- 200 tkr, från och med år 2023 -driftkostnader avseende digitaliseringen av bygglovsprocess
- 218 tkr, år 2023 och från och med år 2024 minskat till 50 tkr -digitalisering av miljöprocess
- 135 tkr, år 2023 och från och med år 2024 ökat till 170 tkr -införande av digital bygglovsprocess

Därutöver förstärks budgeten efter politiska prioriteringar och enligt nedan:

- 90 tkr, år 2023 till 2025 -tidsbegränsade åtgärdsförslag till Flaten (insjö)

Budgeten ökar med 40,5% år 2023, minskar 0,1% år 2024 och ökar 3,4% år 2025 jämfört mot tidigare år.

3.4. Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ska främja kultur- och fritidslivet i kommunen i frågor rörande bildnings- och studieverksamhet, kulturverksamhet och idrottsverksamhet, samt verka för bevarandet av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer i kommunen. När det gäller barns och ungdomars uppväxtmiljö ska nämnden ha ett nära samarbete med kommunens socialnämnd, barn- och utbildningsnämnd och ungdomsråd. Kultur- och fritidsnämnden leder och ansvarar för verksamheterna inom bibliotek, allmänkultur, föreningsstöd, fritidsgårdar, ungdomsråd samt drift och utyrning av kommunala idrottsanläggningar.

Kultur- och fritidsnämnden strävar efter att stimulera unga och flickors fritid. Detta kan ske i form av stöd till föreningar, åtgärder inom fritidsgård, bibliotek, kulturskola att söka förändra verksamheterna mot en alltmer jämställd fritidsverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnd	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ramar				
Nettoanslag, tkr	15 720	16 627	17 258	17 856
Budget	15 720	15 720	15 720	15 720
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2022</i>				
Volym (+/-)		68	133	399
Generell kompensation		68	133	399
Löne- och priskompensation (+)		285	579	879
Lönekompensation		214	433	656
Priskompensation		11	21	32
Avtalskompensation		60	125	191
Effektivisering (-)		0	0	0
0% av omsättningen				
Effekter av statliga beslut (+/-)		205	211	218
PO ersättning maa nya pensionsavtal		205	211	218
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		200	465	640
Fågelsångens idrottshall driftsentreprenad		-	175	350
Fågelsångens idrottshall, inköp av utrustn.		-	25	50
Biblioteksdatasystem - nyskola Fågelsången		-	15	30
Uthyrning av idrottslokal		-	0	-40
Underhåll och drift av bollplan		-	50	50
Sommarverksamhet		200	200	200
Politiska prioriteringar (+/-)		150	150	0
Lässsatsning till barn/elever 0-17 år (ev 18 år) för ökad språkförståelse		150	150	0
NETTOANSLAG	15 720	16 627	17 258	17 856
<i>Årlig förändring, tkr</i>		907	631	598
<i>Från 2022, tkr</i>		907	1538	2136
<i>Årlig förändring, %</i>		5,8%	3,8%	3,5%
<i>Från 2022, %</i>		5,8%	9,8%	13,6%

Kultur- och fritidsnämnden har tilldelats volymkompensation, lönekompensation med 2% samt avtal -och priskompensation och ökade PO kostnader med anledning av nya pensionsavtal. Därutöver har nämnden kompenserats med 200 tkr för sommarverksamheten aktivitet som gjordes under år 2022 och får effekter även för perioden 2023-2025. Nämndens budgettram har justerats i samband med försening av Fågelsångens driftstart. Därutöver förstärkts budgeten med tidsbegränsade anslag efter politiska prioriteringar enligt nedan:

- 150 tkr, år 2023-2024 -lässatsning till barn/elever 0-17 år (ev 18 år) för ökad språkförståelse

Budgeten ökar med 5,8% år 2023, 3,8% år 2024 samt 3,5% år 2025 jämfört mot tidigare år.

3.5. Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden leder och ansvarar för verksamheten inom förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning och svenska för invandrare, särskola och kulturskola. De olika verksamheterna bedrivs i kommunal och fristående regi.

Barn- och utbildningsnämnden har tillsynsansvar för de fristående förskolorna och för fristående pedagogisk omsorg.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar i samtliga skolformer från förskola till vuxenutbildning för att systematiskt planera, följa upp och utveckla utbildningen med syfte att uppfylla de nationella målen som finns för utbildningen. Salems förskolor och skolor ska erbjuda en lärande miljö som ger barn och elever goda förutsättningar för att förvärva kunskaper och ta ansvar för sin framtida utveckling. I detta ligger att eleverna ska nå en god kunskapsnivå.

Barn- och utbildningsnämnden skall också uppmärksamt följa alla frågor som rör barns och ungdomars levnadsförhållanden och ta erforderliga initiativ för att främja en god uppväxt- och utbildningsmiljö. I frågor rörande barns och ungdomars levnadsvillkor ska nämnden ha ett nära samarbete med kommunens socialnämnd och kultur- och fritidsnämnd samt medverka i den kommungemensamma modellen "Ung i Salem".

Barn- och utbildningsnämnd	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ramar				
Nettoanslag, tkr	496 654	513 913	523 349	537 612
Budget	496 654	496 654	496 654	496 654
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2022</i>				
Volym (+/-)		-847	-996	2 473
Volymbaserad kompensation		-847	-996	2 473
Löne- och priskompensation (+)		9 901	20 315	30 934
Lönekompensation		5 871	12 181	18 612
Priskompensation		-810	-1 636	-2 478
Avtalskompensation		4 841	9 771	14 800
Effektivisering (-)		0	0	0
0% av omsättningen		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		5 704	5 875	6 051
PO ersättning maa nya pensionsavtal		5 704	5 875	6 051
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		500	500	500
Barn med särskild behov/psykiska ohälsa		1 000	1 000	1 000
Satsningar på läromedel (ett årigt)		-3 000	-3 000	-3 000
Satsningar på läromedel		2 500	2 500	2 500
Politiska prioriteringar (+/-)		2 000	1 000	1 000
Förstärkning av resurser avseende gymnasieelever		1 000	-	-
Studiehandledning nyanlända elever		1 000	1 000	1 000
NETTOANSLAG	496 654	513 913	523 349	537 612
<i>Årlig förändring, tkr</i>		17259	9436	14263
<i>Från 2022, tkr</i>		17259	26695	40958
<i>Årlig förändring, %</i>		3,5%	1,8%	2,7%
<i>Från 2022, %</i>		3,5%	5,4%	8,2%

Barn- och utbildningsnämndens volymer för perioden har en blygsam ökning på sikt, då befolkningsförändringen är väldigt svag avseende barn- och ungdomar i skolåldern. Det är extra tydligt under år 2023-2024 när volymtilldelningen har blivit negativ, men börjar öka från -och med år 2025.

Från hösten 2024 beräknas Fågelsångens nya skola vara i drift. Nämnden har tilldelats 2% lönekompensation samt avtal -och priskompensation och ökade PO kostnader med anledning av nya pensionsavtal. Därutöver har nämnden kompenserats med 1000 tkr för barn med särskild behov/psykiska hälsa som gjordes under år 2022 och får effekter även för perioden 2023-2025. Nämnden fått 3000 tkr för en ettårig satsning på läromedel och kompetensutvecklingar under år 2022 som tagits bort, men en resursförstärkning sker med 2500 tkr från -och med år 2023 avseende satsningar på läromedel.

Därutöver förstärkts budgeten med tidsbegränsade anslag efter politiska prioriteringar enligt nedan:

- 1 000 tkr, år 2023 -förstärkning av resurser avseende gymnasieelever
- 1 000 tkr, ökad ram från -och med år 2023 -Studiehandledning till elever gällande språk

Budgeten ökar med 3,5% år 2023, 1,8% år 2024 samt 2,7% år 2025 jämfört mot tidigare år.

3.6. Socialnämnden

Socialnämnden leder och ansvarar för verksamheten inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen, den kommunala hälso- och sjukvården, omsorgen om psykiskt och fysiskt funktionshindrade, åtgärder för arbetslösa, det kommunala flyktingmottagandet och riksfärdtjänsten.

Socialnämnden skall fullgöra kommunens lagstiftade uppgifter inom socialtjänsten. Socialnämnden har myndighetsansvar för insatser inom individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och omsorgen om psykiskt och fysiskt funktionshindrade. Nämnden skall också svara för att av kommunfullmäktige beslutade åtaganden med anknytning till socialtjänsten fullgörs.

Det åligger vidare socialnämnden att bedriva verksamheten i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden skall verka för att samråd sker med dem som utnyttjar nämndens tjänster.

I frågor rörande barns och ungdomars levnadsvillkor ska nämnden ha ett nära samarbete med kommunens barn- och utbildningsnämnd och kultur- och fritidsnämnd samt samverka i den kommungemensamma modellen "Ung i Salem".

Socialnämnden får utan kommunfullmäktiges särskilda bemyndigande avge yttranden till Lotteriinspektionen över ansökningar om tillstånd till anordnande av visst automatspel enligt lag om anordnande av visst automatspel.

Socialnämnden fullgör också de skyldigheter som kommunen har ålagts i tobakslagen, alkohollagen och skuldsaneringslagen.

Socialnämnd	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ramar				
Nettoanslag, tkr	316 949	334 416	348 686	364 486
Budget	316 949	316 949	316 949	316 949
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2022</i>				
Volym (+/-)		6 974	15 432	24 641
Generell kompensation		674	1 421	3 225
Volymbaserad kompensation		6 300	14 011	21 416
Löne- och priskompensation (+)		5 929	12 099	18 543
Lönekompensation		4 845	9 886	15 152
Priskompensation		-294	-601	-921
Avtalskompensation		1 379	2 814	4 312
Effektivisering (-)		0	0	0
0% av omsättningen		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		4 994	5 136	5 283
Fast omsorgskontrakt		566	566	566
Stärkt rätt till assistans (statens ökade ansvarstagande)		-331	-331	-331
PO ersättning maa nya pensionsavtal		4 759	4 901	5 048
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		-930	-930	-930
Driftkostnader kopplat med E-tjänster försörjningsstöd mm		-1 300	-1 300	-1 300
Skärskilda lönesatsningar		370	370	370
Politiska prioriteringar (+/-)		500	0	0
Utbildningsinsats till psykisk ohälsa (tilldelas till SocF, ska göras i samarbete med BoU)		500	-	-
NETTOANSLAG	316 949	334 416	348 686	364 486
<i>Årlig förändring, tkr</i>		17467	14271	15799
<i>Från 2022, tkr</i>		17467	31737	47537
<i>Årlig förändring, %</i>		5,5%	4,3%	4,5%
<i>Från 2022, %</i>		5,5%	10,0%	15,0%

Socialnämnden har fått volymkompensation i två delar, den ena delen är volymrelaterad avseende verksamhetsområdena äldreomsorg och LSS-området. Den andra delen är en generell volymkompensation som gäller övriga delar inom socialnämndens område.

I stort sett hela den volymkompensationen för perioden gäller ökningarna i den äldre delen av befolkningen.

Lönekompensation på 2% har erhållits samt avtals- och priskompensation och ökade PO kostnader med anledning av nya pensionsavtal. Därutöver har nämnden kompenseras för de särskilda lönesatsningar som gjordes under år 2022 som får effekter även för perioden 2023-2025.

Nämndens budgetram justeras för de effekter gällande statliga beslut. Driftskostnader avseende utveckling av e-tjänster var ettårigt, därmed tagits bort från budgetramen från- och med år 2023.

Därutöver förstärkts budgeten med tidsbegränsat anslag efter politiska prioriteringar enligt nedan:

- 500 tkr, år 2023 -arbete och insatser mot psykisk ohälsa, görs i samarbete med Barn- och utbildningsnämnden.

Budgeten ökar med 5,5% år 2023, 4,3% år 2024 samt 4,5% år 2025 jämfört mot tidigare år.

3.7. Revision

Kommunfullmäktige väljer för varje mandatperiod revisorer som ska granska verksamheten. Antalet förtroendevalda revisorer i Salem är sju stycken.

Revisorernas uppgift är att årligen granska all verksamhet inom nämnder och styrelser. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Om revisorerna i sin granskning finner att verksamheten inte sköts på ett korrekt sätt skall de anmäla det till berörd nämnd. Då uppdraget som revisor är ett förtroendeuppdrag som fritidspolitiker har revisorerna externa revisorer till sin hjälp för att sköta uppdraget.

Revisorerna	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ramar				
Nettoanslag, tkr	675	693	712	739
Budget	675	675	675	675
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2022</i>				
Volym (+/-)		5	10	22
Generell kompensation		5	10	22
Löne- och priskompensation (+)		14	27	42
Lönekompensation		3	7	10
Priskompensation		5	10	16
Avtalskompensation		5	10	16
Effektivisering (-)		0	0	0
0% av omsättningen		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		0	0	0
Politiska prioriteringar (+/-)		0	0	0
NETTOANSLAG	675	693	712	739
<i>Årlig förändring, tkr</i>		<i>18</i>	<i>19</i>	<i>27</i>
<i>Från 2022, tkr</i>		<i>18</i>	<i>37</i>	<i>64</i>
<i>Årlig förändring, %</i>		<i>2,7%</i>	<i>2,7%</i>	<i>3,7%</i>
<i>Från 2022, %</i>		<i>2,7%</i>	<i>5,5%</i>	<i>9,4%</i>

Har tilldelat generell kompensation 5 tkr och avtal- och arvode kompensation ca 14 tkr per år. Budgeten ökar med 2,7% år 2023, 2,7% år 2024 samt 3,7% år 2025.

4. Investeringsbudget för 2023 och plan för 2024-2025

Kommunen står inför stora investeringar den kommande perioden och behoven består huvudsakligen av investeringar i nya skolor och förskolor, men också av reinvesteringar. Investeringar kan självfinansieras genom uppnådda resultatöverskott eller finansieras genom upplåning. Ökad upplåning leder till ökade kapitaltjänstkostnader och ett minskat finansiellt utrymme för kommunens verksamheter. Att ha ett budgeterat resultat på 1,5% och likvida medel från avskrivningar/avsättningar på 60 till 80 miljoner kronor innebär att kommunen kan självfinansiera investeringar om motsvarande 80-90 miljoner kronor per år. Överskjutande investeringskostnader måste finansieras genom upplåning. Investeringsvolymen bygger på att kommunens låneskuld per invånare inte ska vara högre än snittet på låneskulden i Stockholms län. Föreslagen investeringsbudget innebär att låneskulden per invånare vid slutet av perioden skulle vara cirka 30 200 kronor. Länsnittet uppgick år 2021 till 29 750 kronor per invånare.

För att lokaler över tid ska kunna möta förändrade volymbehov och alternativa användningsområden krävs att byggnader uppförs med beaktande av en långsiktig flexibel användning samtidigt som en hög yteffektivitet beaktas. Detta måste säkerställas i början av investeringsprocessen.

I investeringsbudgeten för år 2023 uppgår kommunens investeringar till 253 miljoner kronor. Till detta kommer kommunens exploateringar, som för år 2023 beräknas till 17,6 miljoner kronor..

Investeringarna för 2023-2025 är indelade i de investeringar som avser återkommande potter samt specificerade investeringar.

Bland de större investeringarna märks ett belopp avseende renovering av Säby sim -och idrottshall. Vad som ska göras är i dagsläget inte beslutat, och beloppet i investeringsbudgeten är ett markeringsbelopp. Det finns även slutliga investeringsmedel upptagna för Fågelsångens skola och idrottshall utifrån den nya prognosen av kostnadsbilden för projektet. Därtill kommer medel i potten fastighetsstrategi som ska användas för det planerade underhållet för att kommunens lokaler ska vara i ett gott skick. I övrigt finns det en specificerad investering för ishallen samt en del indexuppräknings avseende större investering potter.

Hos kommunstyrelsens förvaltning återfinns två poster med KS medel till förfogande. Den ena delen är ordinarie investeringsreserv på tre miljoner kronor. Den andra är medel för kommunens digitaliseringsinvesteringar. Totalt finns investeringar motsvarande 504,4 miljoner i budgeten för år 2023-2025 exklusive exploateringar.

Nedan finns en sammanställning av uppdaterade investeringar för år 2023-2025. I bilaga 1 finns samtliga investeringar för budget- och planperioden och i bilaga 2 finns en sammanställning av exploateringar avseende år 2023-2025.

tkr	År 2023	År 2024	År 2025	Totalt
Barn- och utbildningsnämnden	-5 353	-18 413	-4 113	-27 879
Kultur- och fritidsnämnden	-386	-2 896	-386	-3 668
Socialnämnden	-1 724	-2 224	-1 424	-5 372
Teknisk nämnden inkl. VA	-234 866	-70 686	-136 646	-442 198
Kommunstyrelsens förvaltning	-10 246	-8 081	-6 921	-25 248
Summa investeringar inkl. VA (exkl exploateringar)	-252 575	-102 300	-149 490	-504 365

**Minus betyder nettokostnadsram*

Bygg- och miljönämnden har 600 tkr avseende digitalisering av miljöprocessen i digitaliseringspotten under kommunstyrelsen.

5. Ekonomisk plan 2023-2025

5.1. Resultaträkning

Resultaträkning					
Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022	*Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	257,1	226,9	227,5	233,2	237,9
Verksamhetens kostnader	-1 231,2	-1 227,8	-1 273,3	-1 304,2	-1 333,3
Verksamh nettokostn exkl. avskrivningar	-974,0	-1 000,9	-1 045,8	-1 071,0	-1 095,5
Avskrivningar	-57,0	-62,2	-66,9	-79,3	-91,3
Verksamhetens nettokostnader	-1 031,0	-1 063,2	-1 112,7	-1 150,3	-1 186,8
Skatteintäkter	858,9	867,1	905,3	946,2	985,3
Generella statsbidrag och utjämning	214,7	223,4	244,1	248,6	250,4
Summa skatteintäkter och bidrag	1 073,6	1 090,5	1 149,4	1 194,8	1 235,7
Verksamhetens resultat	42,6	27,3	36,7	44,5	48,9
Finansiella intäkter	11,9	2,1	3,0	3,5	3,6
Finansiella kostnader	-3,3	-7,2	-31,0	-32,0	-33,3
Summa finansnetto	8,7	-5,1	-27,9	-28,5	-29,7
Resultat efter finansiella poster	51,3	22,2	8,7	16,0	19,2
Årets resultat	51,3	22,2	8,7	16,0	19,2
Årets resultat exkl. VA & jämförelsestörande poster	51,6	28,6	11,5	17,9	18,5
Resultat exkl. VA & jämförelsestörande poster/skatter & bidra	4,8%	2,6%	1,0%	1,5%	1,5%
*Bruttointäkter och bruttokostnader, eventuellt, justeras efter överföringar från år 2022 till år 2023					

6. Regler för ekonomi- och verksamhetsstyrning

6.1. Intern kontroll

Den interna kontrollen är till för att skapa trygghet i organisationen för såväl tjänstemän som politiker. Fullmäktige har fastställt ett reglemente för intern kontroll där ansvarsfördelningen beskrivs mellan kommunstyrelse, nämnd och förvaltningar. Varje nämnd och styrelse är ansvariga för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt, att tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten lämnas samt att efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och instruktioner är tillfredsställande. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över samtliga nämnder inom kommunen.

Varje nämnd ska årligen ta fram en internkontrollplan över vilka rutiner/system/processer som ska följas upp och vid vilka tidpunkter. Utöver dessa ska nämnderna även utföra kontroller enligt kommunstyrelsens kontrollplan. Om avvikelser upptäcks vid kontroll ska en alltid ett beslut om åtgärd tas, vid akuta brister ska nämnden informeras om avvikelsen och planerad åtgärd. En uppföljning av resultatet för dessa kontroller ska minst göras årligen till respektive nämnd

6.2. Delegationsordning och attestreglemente

Kommunfullmäktige har det övergripande ansvaret för kommunen och beslutar i frågor om mål och riktlinjer för verksamheterna, budget, skatt och andra ekonomiska frågor. Kommunstyrelsen samordnar och leder planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi. Nämnderna ansvarar inför kommunfullmäktige för att antagna mål uppfylls och budgeterad verksamhet utförs inom anvisade ekonomiska ramar och andra riktlinjer.

För en fungerande styrning och internkontroll tas delegationsordningar fram för varje nämnd. Genom delegationsordningarna delegeras ansvaret för utförande ut i tjänstemannaorganisationen. Varje nämnd ser över och uppdaterar delegationsordningen kontinuerligt.

I kommunens attestreglemente och dess riktlinjer anges vilka som får beslutsattestera och vad attest innebär. Att attestera innebär att kontrollera och bekräfta att behöriga personer har agerat, att prestationer och transaktioner överensstämmer med beslut och att villkor är riktiga. Ekonomiska transaktioner ska i de flesta fall attesteras av minst två personer för att undvika avsiktliga eller oavsiktliga fel i hanteringen.

Varje år upprättar respektive nämnd en aktuell attestförteckning, där det framgår vilka som har beslutsattest enligt attestreglementet samt vem som ersätter ordinarie attestant vid dennes frånvaro. Attestreglementet kan uppdateras vid behov under året.

6.3. Drift och investeringsbudget

Kommunen budgeterar med ett resultat om minst 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Men avseende år 2023 sänktes budgeterat resultat till 1% av skatteintäkter och generella statsbidrag med anledning av det ansträngda ekonomiska läget inom Sverige och omvärlden. Däremot behållit 1,5% budgeterade resultat avseende planperioden 2024-2025. Resultatmålet behövs för att kommunen ska möjliggöra självfinansiering av investeringar. När kommunfullmäktige fattat beslut om budgetramar har respektive nämnd i uppgift att upprätta en detaljbudget. Det ingår i nämndernas uppdrag att utveckla sin verksamhet utifrån den budget som är tilldelad och att anpassa sin verksamhet till ändrade förhållanden.

Nämndens Verksamhetsplan (med mål, verksamhet och budget) beslutas av nämnden senast den 31 oktober. Därefter ska enheternas detaljbudget läggas in i budgetverket senast den 30 november, för att avstämning ska kunna ske på en total nivå.

Den tilldelade ramen får inte överskridas. Vid befarad avvikelser ska nämnd omgående vidta de åtgärder som behövs för att undvika budgetöverskridanden. Vid konflikt mellan mål och resurser sätter resurserna gränsen för måluppfyllelsen. Detta gäller under förutsättning att gällande lagstiftning inte åsidosätts. Är förhållandena sådana att lagstiftning gör att verksamhet inte kan bedrivas inom medgiven ram skall detta omgående anmälas till kommunstyrelsen. Innan anmälan görs skall en prövning ha skett mot övriga verksamheters resursutrymme.

Investeringsbudgeten ligger till grund för sådana inköp som redovisningsmässigt betraktas som anläggningstillgångar. Varje projekt som får investeringsmedel tilldelas ett projektnummer som alltid ska användas när kostnader och intäkter bokförs för investeringen. En investering ska vara avsedd för stadigvarande bruk, har en nyttjandeperiod på minst tre år, är värdehöjande för verksamheten samt har ett anskaffningsvärde lika mycket eller över femtio tusen kronor per objekt.

6.4. Förvaltningsledningens rapporteringsskyldighet

Förvaltningschefen ansvarar inför sin nämnd för den verkställande ledningen av verksamheten, för fastställande av nämndens detaljbudget och utser budgetansvariga inom sin förvaltning. Nämnden informeras årligen om vilka som utsetts till budgetansvariga.

6.5. Uppföljning och återrapportering

Uppföljning och åtgärder är en viktig del i styrningen.

Kommunstyrelsen fattar beslut om när nämnderna ska lämna sina verksamhetsuppföljningar till kommunstyrelsen. Respektive förvaltning ska följa kommunstyrelsens tidplan och anvisningar. Fullmäktiges övergripande Mål och budget följs upp löpande under ett verksamhetsår.

Nämnderna gör uppföljning tre gånger per år, delårsbokslut per mars och juli som inkluderar helårsprognos. När helårsprognosen avviker betydligt från budget ska orsak till avvikelsen och åtgärd för att komma tillrätta med denna beskrivas och redovisas. Därefter görs även en årsredovisning per nämnd.

Kommunen gör två delårsbokslut, ett första per 31 mars och sedan den lagstadgade delårsrapporten som görs per den 31 juli där båda inkluderar en helårsprognos. Fullmäktiges mål och budget följs upp och analyseras vilket innebär att uppföljningen omfattar både ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat. Prognoser samt risk- och känslighetsanalyser avseende ekonomiskt resultat och uppfyllelse av fullmäktiges mål görs. Delårsrapporten per juli ska uppfylla kraven i lagen om kommunal redovisning för delårsrapporter.

Årsredovisningen omfattar uppföljning och analys av ekonomi och verksamhet för verksamhetsåret. Krav om kommunernas upprättande av årsredovisning finns i lagen om kommunal redovisning och i kommunallagen. Det ekonomiska resultatet sammanställs och analyseras, jämförelser görs med gällande budget och mot föregående års utfall, eller målvärde om det gäller en målindikator. Bedömningar görs om fullmäktiges mål har uppfyllts eller inte.

Utöver ovanstående kan fullmäktige eller kommunstyrelse ge nämnder i uppdrag att göra särskilda uppföljningar och utvärderingar som ska rapporteras.

Nämnderna kan följa upp den löpande verksamheten samt ekonomi med tätare intervaller under året.

Bilaga 1. Investeringar 2023-2025 (tkr)

Förvaltningar	Projekt (text)	Summa av År 2023 (tkr)	Summa av År 2024 (tkr)	Summa av År 2025 (tkr)	Summa av perioden (tkr)
BoU	Arbetsmiljöåtgärder BoU-lokaler	-983	-983	-983	-2 949
	Datorer till pedagoger	-240			-240
	Fågelsången inventarier BoU		-12 500		-12 500
	Förskoleinventarier BoU	-1 000			-1 000
	Indexering - Fågelsången inventarier BoU		-1 800		-1 800
	Ny- och återanskaffning invent o maskin BoU	-1 000	-1 000	-1 000	-3 000
	Verksamhetsanpassning o köksmaskiner	-2 130	-2 130	-2 130	-6 390
BoU Summa		-5 353	-18 413	-4 113	-27 879
KoF	Arbetsmiljöåtgärder idrottshallar	-110	-110	-110	-330
	Arbetsmiljöåtgärder KoF-lokaler (ej idrottshallar)	-126	-126	-126	-378
	Fågelsången inventarier KoF		-1 250		-1 250
	Gamudden		-500		-500
	Indexering - KoF inventarier, Fågelsången		-160		-160
	Ny- och återanskaffning av inventarier KoF	-150	-150	-150	-450
	Södra Hallsta		-600		-600
KoF Summa		-386	-2 896	-386	-3 668
KSF	Agresso versionsuppgradering		-560		-560
	Arbetsmiljöåtgärder KS-lokaler	-71	-71	-71	-213
	Indexering - Fasta IT investeringar, Fågelsången		-100		-100
	IT Nya firewalls	-960			-960
	KS Inventarier	-100	-100	-100	-300
	KS till förf Digitaliseringsprocess	-3 000	-3 000	-3 000	-9 000
	KS till förfogande - Investeringar medel för senare fördelning	-3 000	-3 000	-3 000	-9 000
	Ny Coreswitch		-500		-500
	Nytt fastighetsnät, Kommunhus	-550			-550
	Skolorna Lokala säkerhets och inloggningsserverar	-1 500			-1 500
	Systematiskt brandskyddsarbete	-315			-315
	IT Pott generell (trådlöst, radiolänk, mm.)	-750	-750	-750	-2 250
KSF Summa		-10 246	-8 081	-6 921	-25 248
SocF	Anpassningar i samband med flytt från Skyttorp daglig verksamhet		-500		-500
	Arbetsmiljöåtgärder Soc-lokaler	-624	-624	-624	-1 872
	Arbetsredskap/inventarier pottar	-200	-200	-200	-600
	Hälsö- och sjukvården hjälpmedel	-300	-300		-600
Ny- och återanskaffning av inventarier SocF	-600	-600	-600	-1 800	
SocF Summa		-1 724	-2 224	-1 424	-5 372
TU	Arbetsmiljöåtgärder TU-lokaler	-86	-86	-86	-258
	Belysningsstolpar inkl register	-1 280	-1 580	-1 580	-4 440
	Beläggning GC-vägar	-600	-600	-600	-2 000
	Besiktning o upprustn lekplatser	-400	-400	-400	-1 200
	Brandskyddsåtgärder underhållspott	-800	-800	-800	-2 400
	Byte av uttjänat inredörrar till WC, arbetsrum och expedition Rönninge gymnasium	-100	-100		-200
	Byte av ytterdörrar Rönninge gymnasium	-100	-100		-200
	Digitalisering av detaljplaner, fas 2	-1 000	-1 000		-2 000
	Dikning	-220	-220	-220	-660
	Fastighetsstrategin	-30 000	-30 000	-30 000	-90 000
	Fastighetsunderhåll	-6 010	-6 010	-6 010	-18 030
	Fågelsången	-123 700			-123 700

Förvaltningar	Projekt (text)	Summa av År 2023 (tkr)	Summa av År 2024 (tkr)	Summa av År 2025 (tkr)	Summa av perioden (tkr)
	Gatubeläggning	-3 200	-3 700	-3 200	-10 100
	GC-vägar	-10 000	-2 000	0	-12 000
	Hundrastgård, utbyggnad i Salem	-300			-300
	Inbrottslam underhållspott	-400	-400	-400	-1 200
	Kommunala kök, myndighetskrav	-1 920	-1 920	-1 920	-5 760
	Laddstolpar	-600	0	-300	-900
	Mätninginstrument		-400		-400
	Möllebadet - ny grillplats tillgänglighetsanpassad	-200			-200
	Ny- och återanskaffning av inventarier TU	-150	-150	-150	-450
	OVK Myndighetskrav	-1 810	-1 810	-1 810	-5 430
	Ritningsarkiv		-640		-640
	Skogsvård och slyröjning	-420	-420	-420	-1 260
	Skytelokal flytt till Skogsängsskolan			-400	-400
	Styrsystem underhållspott	-400	-500	-500	-1 400
	Säby sim och sporthall - produktion			-80 000	-80 000
	Säby sim och sporthall - projektering	-10 000	-10 000		-20 000
	Tillgänglighet	-900	-900	-900	-2 700
	Trafikljus Salems Centrum	-1 700			-1 700
	Trafiksäkerhetsåtgärder	-250	-250	-250	-750
	Trafiksäkerhetsåtgärder (linjemålning, reflexer)		-200		-200
	Utbyte av fordon, maskiner och utrustning	-350	-300	-300	-950
	Utbyte av trafikskyltar	-120	-150	-150	-420
	Utemiljö - Byte/renov. Lekuutrustningar	-400	-400	-400	-1 200
	K-huset (förskola)	-14 000			-14 000
	Ishallen	-14 000			-14 000
	Plaskdammen	-3 800			-3 800
TU Summa		-229 216	-65 036	-130 996	-425 248
TU-VA	Omdisponerat underhåll från drift VA	-2 130	-2 130	-2 130	-6 390
	Reinvestering i VA-nät	-2 245	-2 245	-2 245	-6 735
	Servisledningar VA	-800	-800	-800	-2 400
	Utbyte av pumpar och ventiler VA	-400	-400	-400	-1 200
	Utrustning och inventarier VA	-75	-75	-75	-225
TU-VA Summa		-5 650	-5 650	-5 650	-16 950
Totalsumma	tkr.	-252 575	-102 300	-149 490	-504 365

Bilaga 2. Specifikationer till KS till förfogande

	År 2023	År 2024	År 2025
	Tkr.	Tkr.	Tkr.
Volym-reserv	-3 000	-3 000	-3 000
Projektledare -avseende byggnationer	0	-2 500	0
Förstudiekostnad. avseende fastighetsinvestering	-2 000	-2 000	-2 000
Driftmedel avseende digitaliseringar	-250	-250	-250
Ospecificerat anslag	-5 545	-5 578	-2 596
Summa - reserv	-10 795	-13 328	-7 846
Anslag - utifrån RR	-10 795	-13 328	-7 846